

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (analysis descriptive research) เพื่อศึกษาถึงการรับรู้ความสามารถของตนเองกับการกินยาป้องกันวัณโรคของผู้ติดเชื้อ เอชไอวี โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้ติดเชื้อ เอชไอวี ที่มารับยาป้องกันวัณโรค ณ โรงพยาบาลสันป่าตอง โรงพยาบาลสันทราย โรงพยาบาลดอยสะเก็ด และโรงพยาบาลหางดง จังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์วัณโรคเขต 10 เชียงใหม่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เป็นแบบเติมคำ ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตำรา และเอกสารงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางการกำหนดขอบเขต โครงสร้างเนื้อหาในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเอง ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 24 ข้อ แบ่งเป็น แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเอง 12 ข้อ และความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น 12 ข้อ ในแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ซึ่งมีทิศทางคำถาม ทั้งทางบวกและทางลบ โดยแบ่งเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ข้อความบวก			ข้อความลบ
เห็นด้วย	ให้คะแนน	3	1
ไม่เห็นใจ เลย ๗	ให้คะแนน	2	2
เห็นด้วย	ให้คะแนน	1	3
เกณฑ์การให้คะแนนเฉลี่ย			ระดับ
0.00 – 0.74			ต่ำ
0.75 – 2.74			ปานกลาง
2.75 – 3.00			สูง

3. ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความตรง (Validity) ของแบบสอบถามว่าตรงตามเนื้อหาครอบคลุม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามหรือไม่

4. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา นำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

5. นำแบบสอบถามไปใช้กับผู้ติดเชื้อ เอชไอวี ที่ใช้ยาป้องกันโรค เหมือนกับกลุ่มประชากร แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of Alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach)

6. เลือกข้อความของแบบสอบถามที่มีคุณภาพดี แล้วจัดพิมพ์เพื่อใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินงานเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสันป่าตอง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสันทราย ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหางดง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลดอยสะเก็ด และ ผู้อำนวยการศูนย์โรคเขต 10 จังหวัดเชียงใหม่ ขี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำแบบสอบถามไปใช้กับผู้ติดเชื้อ เอชไอวี ที่กินยาป้องกันโรค ที่เป็นประชากรของการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจให้คะแนน นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ต่อไป

การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ผู้วิจัยใช้ข้อมูลเบื้องต้นจากการเก็บข้อมูลเชิงสถิติเป็นข้อมูลหลักในการกำหนดคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่น่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งวิธีการสนทนากลุ่มในครั้งนี้เป็นการใช้พลวัตกรุป (Group Dynamic) เพื่อกระตุ้นให้บุคคลแสดงความคิดเห็น และทัศนคติออกมาอย่างเปิดเผยและจริงใจในขณะที่ยสนทนา ซึ่งความคิดเห็นของบุคคลหนึ่งในกลุ่มสามารถไปกระตุ้นให้ผู้อื่นในกลุ่มอยากพูดอยากแสดงความคิดเห็นของตนเองออกมาบ้าง (วรสิทธิ์ สิทธิไตรย์ และ โยธิน แสงดี, 2531, หน้า 1) โดยมีประเด็นการสนทนาตามกรอบ และแบบสอบถามดังกล่าวข้างต้นเพื่อเป็นการทราบข้อมูลในแนวลึก การสนทนากลุ่มในแต่ละครั้งจะให้ผู้ติดเชื้อ เอชไอวี ที่กินยาป้องกันโรค ครบ 9 เดือน 1 กลุ่ม และขาดกินยาตั้งแต่เดือนที่ 4 จำนวน 1 กลุ่ม จำนวน 6 – 8 คน คนโดยการสร้างบรรยากาศในการสนทนากลุ่มให้เป็นแบบกันเองที่สุด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงจากกลุ่มพนักงานการสนทนากลุ่มแต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง และทำการสนทนากลุ่มในสถานที่และเวลาที่แตกต่างกันอย่างน้อย 3 ครั้ง โดยแต่ละครั้งมีผู้ช่วยเหลือ ผู้วิจัยในการบันทึกข้อมูลโดยการจดบันทึก หรือการบันทึกเทปตามแต่สถานการณ์อย่างน้อย 2 คน ในระหว่างสนทนากลุ่มผู้วิจัยจะสังเกตเพื่อหาผู้ที่ให้ข้อมูลในแนวลึกจากกลุ่มที่ทำการสนทนากลุ่มมาประมาณ 1 – 2 คน เพื่อทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกอีก อย่างน้อย 1 – 2 ครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Science/Personel Computer Plus) และใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการแจกแจงความถี่และสถิติร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลการรับรู้ความสามารถของตนเอง กับการกินยาป้องกันโรคของผู้ติดเชื้อ เอชไอวี นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน